

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ВАГОМОСТІ ФАКТОРІВ В ЗАДАЧАХ ПРОГНОЗУВАННЯ

Пальчук О.О.

Науковий керівник – проф. , д.т.н. Дубовой В.М.

Прогнозування - процес передбачення майбутнього стану предмета чи явища на основі аналізу його минулого і сучасного, систематична інформація про якісні й кількісні характеристики розвитку цього предмета чи явища в перспективі. Результатом прогнозування є прогноз — знання про майбутнє і про ймовірний розвиток сьогочасних тенденцій. Питання прогнозування часових рядів є надзвичайно **актуальним**, особливо в наш час, коли доступні потужні засоби для обробки інформації. Це зумовило підвищення вимог до процесу прогнозування.

Проблема прогнозування є слабо структурованою. До кожної задачі необхідний окремий підхід. Це зумовлює велику різноманітність методів прогнозування.

У даний час існує понад 150 методів прогнозування. Незважаючи на те, що прогнозуванням цікавляться тривалий час, конкретної класифікації і досі не існує. Загалом методи прогнозування можна розділити на три широкі класи:

1. Прогнозування на основі суджень, тобто, прогнозування, що ґрунтується на суб'єктивних судженнях (оцінках), інтуїції, поглиблених знаннях конкретної області та іншій інформації.

2. Методи прогнозування на основі використання часового ряду однієї змінної, тобто, на основі авторегресії, авторегресії з ковзним середнім (АРКС) та АРКС плюс модель тренду;

3. Методи прогнозування на основі використання часових рядів декількох змінних.

В різних галузях застосовуються різні підходи і методи. В залежності від кожної з них, існують свої методи прогнозування із певними особливостями, що притаманні саме цій сфері людського життя.

Метою роботи є розробка системи оцінювання вагомості факторів в задачах прогнозування.

Найпоширенішим є метод, що прийнятий у факторному аналізі.

Факторний аналіз використовується для комплексного аналізу господарської діяльності, пошуку і класифікації факторів, що впливають на економічні явища і процеси, з виявленням причинно-наслідкових зв'язків, що впливають на зміну конкретних показників господарської діяльності.

Процедура факторного аналізу дозволяє звести велику кількість змінних, які безпосередньо вимірюються у ході дослідження, до значно меншої кількості факторів.

Висновки. Даний підхід можна застосовувати для розробки системи оцінювання вагомості факторів в задачах прогнозування.